

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมีประเด็นการกิจ ๕ ประเด็นดังนี้ ได้แก่ ตามหลักการบริหาร ได้แก่ ๑) การวางแผน ๒) การจัดองค์การ ๓) การสั่งการ ๔) การประสานงาน และ ๕) การควบคุม โดยแยกประเด็นในการวิเคราะห์ออกตามวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กร ๒) เพื่อศึกษาการบูรณาการ หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาบทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น ๕ ตอน ดังนี้

๑. สรุปผลจากการสัมภาษณ์
๒. สรุปผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
๓. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
๔. สรุปผลการวิเคราะห์ การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กร
๕. สรุปผลการ วิเคราะห์ การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนา บทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖. สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

การแสดงผลข้อมูลการวิจัยเรื่องนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยมีดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)
๒. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ๑๗ รูป /คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากร จำนวน ๒๐๔ คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์การวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งได้รับกลับคืนทั้งหมด และแบบสัมภาษณ์ ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ สำหรับตอบวัตถุประสงค์การวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ ได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์การวิจัย ผู้วิจัยสามารถนำสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

สรุปจากผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

๕.๑.๑ สรุป สภาพทั่วไปและ ปัญหา อุปสรรคการ พัฒนabethาและห น้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการวางแผนผู้บริหารต้องศึกษาเรียนรู้หลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีการบริหารจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุงเหมาะสม ง่ายต่อการบังคับบัญชาสั่งการให้มีโครงสร้างที่กระชับนำระบบเทคโนโลยีในการให้บริการประชาชน และระยะเวลาในการเดินทาง และปฏิบัติงาน **ด้านการจัดการองค์กร** ในการดำเนินงานด้านบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นไปตามกรอบของกฎหมายในการบริหารจัดการซึ่งอยู่ในกรอบระเบียบข้อบังคับ คือ การบริหารจัดการบุคลากร ได้แก่ การบังคับบัญชาตามสายงาน **ด้านการสั่งการ** ด้วยลายลักษณ์อักษรและวาจา เพื่อลดปัญหาและป้องกันข้อผิดพลาดในการทำงาน ภายใต้กรอบของกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ ภายใต้กรอบของกฎหมายในการบริหารจัดการ ได้แก่ การดำเนินงาน ด้านบริหารบุคคล ด้าน**พัฒนาระบบประมาณ** ด้านสาธารณสุข และด้านบริการสาธารณะ ในรูปของนโยบายและแผนปฏิบัติการ **ด้านการประสานงาน** ในการกำหนดนโยบายและแผนงานขององค์กรต่าง ๆ นั้น เป็นภาระอันสำคัญของผู้บริหารองค์กรทุกชั้นร่วมกันจัดทำและปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อความเจริญก้าวหน้าขององค์กร มีนโยบายและแผนงานที่ดี ความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน **ด้านการควบคุม** ผู้บริหารมีการควบคุมนโยบายในการบริหาร ผ่านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ โดยการกำหนดขอบเขตการทำงานให้เป็นไปตามนโยบาย โดยควบคุมการบริหารทั้งด้านการศึกษา สาธารณสงเคราะห์ โครงสร้างพื้นฐาน โดยยึดหลักความเป็นธรรม และยึดกฎ ระเบียบ

ข้อบังคับต่าง ๆ โดยทำงานแบบให้การบริหารมีความชอบธรรมแก่ทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

ด้านการวางแผน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบรัดกุม คู่มือผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น พบว่า การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการวางแผนนั้น ผู้บริหาร ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ บุคลากรทั่วไป และภาคประชาชน จะต้องร่วมคิดร่วมวางแผน ให้โอกาสประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นตรงความต้องการตามปัญหาที่ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมแก้ไขและทันต่อเวลา การที่ ผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรู้จักชุมชน บริบทของพื้นที่ จึงสามารถร่วมวางแผนได้ดีกว่า เป็นการกำหนดขอบเขตการทำงานและจัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เตรียมตัวเพื่อได้ศึกษาปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามนโยบายรัฐและแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การวางแผนทำให้มีการเตรียมจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนนั้น ๆ ดังนั้นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรู้เรา รู้เขา คือรู้ทั้งองค์กรรู้ทั้งชุมชนที่อยู่ในขอบเขตการปกครองขององค์กร

ด้านการจัดการ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง พบว่า การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการจัดการองค์กรนั้น ผู้บริหาร จะต้องร่วมคิดร่วมกันจัดการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับสภาพการณ์ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการองค์กรทั้งเรื่องบุคลากร การบริหารงานทั่วไป การสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน น้ำประปา ไฟฟ้า การสื่อสาร การจัดการสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น มักพบว่ามีปัญหาคือ บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถ เนื่องจากผู้บริหารที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาใหม่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการดำเนินงาน และบุคลากรผู้ปฏิบัติ บรรลุเข้ามาใหม่ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินงานขององค์กรส่วนท้องถิ่น ปัญหาก่อให้เกิดปัญหาการใช้บุคลากรไม่เหมาะสมกับงาน

ด้านการสั่งการ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบตามเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการสั่งการนั้น ผู้บริหาร มีการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเป็นประกาศให้ประชาชนโดยทั่วไปทราบกัน เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถตรวจสอบได้ และเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้บริหารองค์กร ต่อประชาชน แสดงเจตจำนงค์ให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนรวมผู้บริหารในองค์กรต้องดูความเหมาะสมเพื่อให้องค์กรขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้

ด้านการประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบตามเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการประสานงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนผู้บริหาร การจะสนองตอบความต้องการของประชาชนได้นั้นจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชน เข้าถึง เข้าใจเจตนารมณ์และอุดมการณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น การประสานงานเป็นสร้างความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการควบคุม เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบตามเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการควบคุม เป็นการติดตามความก้าวหน้าของงานตามนโยบาย โครงการ แผนงานของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เช่น การติดตามปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างสุขลักษณะที่น่าอยู่ สิ่งแวดล้อมปลอดภัย ขยะไม่ล้นเมือง ทุกคนช่วยกันรณรงค์และหาทางป้องกัน ร่วมกันแก้ปัญหา การจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนทุกคนได้รับสิ่งที่ดีที่สุดจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้กับทุกคนในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นการติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร

๕.๑.๒ ผลวิเคราะห์การบูรณาการ หลักพุทธธรรม เพื่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักสัปปุริสธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ด้านการรู้จักผล (อัตถิยุตตา)” รองลงมาได้แก่ “ด้านการรู้จักตน (อัตตัญญุตตา)” และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ด้านการรู้จักชุมชน (ปุริสัญญุตตา)” ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการรู้จักเหตุ (ธัมมัญญุตตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีบทบาทส่งเสริมกิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาการทำงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” รองลงมาได้แก่ “ผู้บริหารมีการพัฒนาบทบาทของตนให้สอดคล้องกับแนวทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคโลกาภิวัตน์ละ “มีบทบาทดูแลรักษาหลักการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องตามระเบียบวินัย” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย” ตามลำดับ

ด้านการรู้จักผล (อัตถ์ญนุตตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีบทบาทเป็นผู้นำในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ไปสู่จุดหมายปลายทาง ” รองลงมาได้แก่ “มีหน้าที่ในการพยายามพัฒนาระบบการทำงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตั้งอยู่ในทิศทาง ” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการชักนำบุคลากรให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตามลำดับ

ด้านการรู้จักตน (อัตถ์ญนุตตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงตนให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ” รองลงมาได้แก่ “มีหน้าที่รักษามลประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบ ” และ “มีบทบาทดูแลความปลอดภัย และให้สวัสดิการรักษาพยาบาลแก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสม” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีบทบาทในการพัฒนาตนด้วยการพัฒนาฝึกฝนวิธีการทำงานให้เกิดความชำนาญในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตามลำดับ

ด้านการรู้จักประมาณ (มัตถ์ญนุตตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีหน้าที่เสนอแนะให้ความเห็นชอบงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานอยู่ด้วยการกำหนดจุดแข็ง ” รองลงมาได้แก่ “ผู้บริหารมีบทบาทกำหนดงบประมาณในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมกับโครงการ ” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีหน้าที่พิจารณาไม่ให้ความเห็นชอบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานอยู่ด้วยการกำหนดจุดอ่อน” ตามลำดับ

ด้านการรู้จักเวลา (กาลัญญุตตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีหน้าที่รับทราบปัญหาและเข้าประชุมปรึกษาหารือแนวทางการทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเหตุผล ” รองลงมาได้แก่ “ผู้บริหารมีหน้าที่ไปทำงานตรงเวลาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการวางแผนการเดินทางให้ตรง

ตามเวลา” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีบทบาทกำหนดให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ไปทัศนศึกษา ดูงานต่างประเทศ” ตามลำดับ

ด้านการรู้จักชุมชน (ปฐิस्थ्यตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ผู้บริหารมีบทบาทสงเคราะห์ช่วยเหลือบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักสัมมาปฏิบัติ ” รองลงมาได้แก่ “มีบทบาทรับใช้สังคมด้วยการช่วยเหลือผู้อื่นที่กำลังได้รับความทุกข์เดือดร้อนด้วยวัตถุสิ่งของ ในนามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีหน้าที่ในการเป็นเจ้าภาพทอดกฐินป่าสามัคคี เพื่อเป็นการบูรณปฏิสังขรณ์วัดพัฒนาศาลาวิหารที่กำลังดำเนินการอยู่ให้เป็นพุทธบูชาในนามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตามลำดับ

ด้านการ รู้จักบุคคล (บุคคลस्थ्यตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีบทบาทในการยกย่องบุคคลที่ควรยกย่องในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการแต่งตั้งและให้รางวัลปลอบใจ ” รองลงมาได้แก่ “มีบทบาทในการสรรเสริญบุคคลที่ควรสรรเสริญในองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นโดยการเชิดชูและให้รางวัลตอบแทน” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “มีหน้าที่ลงโทษบุคคล ที่ควรลงโทษในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม กฎระเบียบด้วยความยุติธรรม” ตามลำดับ

๖) สรุปผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในการบูรณาการหลักพุทธธรรม กับการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการบริหารตามหลักสัปปริธรรม คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการสั่งงาน ด้านการประสานงาน ด้านการควบคุม มีความสัมพันธ์กับการบริหารด้วยการรู้เหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้ประมาณ รู้กาล รู้จักชุมชน และรู้จักบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการบริหารดังนี้

ด้านการวางแผน การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับการรู้จักเหตุ อันเนื่องมาจากผู้บริหารที่รู้จักเหตุเป็นคนที่มีความสามารถในการวางแผน ทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่น ๓ ปี หรือ แผนปฏิบัติงานซึ่งผู้บริหารที่รู้จักเหตุจะคำนึงถึงผลที่จะตามมาจากการวางแผนนั้นโดยให้ความสำคัญกับชุมชน/ประชาชน และบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการจัดการ มีความสัมพันธ์กับ “การรู้จักตน” สูงที่สุด คือ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ($r=0.74^{**}$) อธิบายได้ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทด้านการจัดการเพราะแสดงให้เห็นว่าการบริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรในองค์การปรับปรุงตนให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และรู้จักศักยภาพความสามารถของบุคลากร รวมทั้งการดูแลความปลอดภัย และให้สวัสดิการ รักษาพยาบาลแก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสม

ด้านการสั่งการ มีความสัมพันธ์กับ “การรู้จักเหตุ” สูงที่สุด คือ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ($r=0.77^{**}$) อธิบายได้ว่า บทบาทการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการสั่งการด้วยเหตุ และมีผลในการสั่งการ ติดต่อบริการเพื่อการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร มีหนังสือนำไปสู่บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตาม

ด้านการประสานงาน มีความสัมพันธ์กับ “การรู้จักผล” สูงที่สุด คือ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ($r=0.84^{**}$) “การรู้จักบุคคล” ($r=0.84^{**}$) “การรู้จักประมาณ” ($r=0.88^{**}$) “การรู้จักกาล” ($r=0.75^{**}$) อธิบายได้ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทการประสานงานดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งภายในองค์กร ภายนอกองค์กร เช่น สถานศึกษา ชุมชนในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการควบคุม มีความสัมพันธ์กับ “การรู้จักกาล” สูงที่สุด คือ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ($r=0.87^{**}$) รองลงมา “การรู้จักผล” ($r=0.84^{**}$) “การรู้จักเหตุ” ($r=0.78^{**}$) “การรู้จักตน” ($r=0.63^{**}$) อธิบายได้ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทการควบคุมด้วยการให้ความสำคัญกับการกำหนดระยะเวลา การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและแผนงาน ต่าง ๆ ขององค์กร ที่สัมพันธ์กับความสำเร็จที่จะเป็นผลตามมาจากการปฏิบัติตามแผนนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามศักยภาพความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๑.๓ สรุปรูปแบบจากการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ที่ว่า “เพื่อนำเสนอ รูปแบบ การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ผลการวิจัยพบว่า “การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ที่ผู้วิจัยได้นำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการเพื่อพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารงานอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาโดยการบูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการรู้เขา (สภาพแวดล้อม ความต้องการของชุมชน สังคม) รู้เรา (ความรู้ ความสามารถ ความพร้อมขององค์กร ผู้บริหาร บุคลากร) ดังนี้

การพัฒนาบทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ซึ่งเป็นตัวแทนองค์กร ต้องมีการวางแผนงาน อย่างมีเหตุ รู้ผล รู้จักบุคลากร รู้จักพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กร ของงานนโยบายขององค์กร สามารถคาดการณ์ ปัญหาและผลกระทบที่จะตามมา ผู้วิจัยจึงพบว่า การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเพิ่มการเรียนรู้ทันต่อสถานการณ์ ให้ความสำคัญกับการศึกษากายภาพบุคลากรความต้องการของประชาชน มีการกำหนดเป้าหมายการบริหารด้วยคำสั่งที่ชัดเจน สามารถสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และมีความโปร่งใส ตามองค์ความรู้ที่ได้ คือ “LIGPT. Model” ดังนี้

L = Learning เพิ่มการเรียนรู้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้อง เพิ่มการเรียนรู้ การค้นปัญหา/หาสาเหตุ ความต้องการขององค์กร/ท้องถิ่น และปัจจัยต่าง ๆ ในการวางแผน จัดความพร้อมขององค์กรเพื่อรองรับการช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพองค์กร และศักยภาพของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีเหตุในการใช้กฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง รู้จักผลและการให้โอกาสอย่างมีเหตุ มีเป้าหมาย รู้แนวทางผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และรู้จักท้องถิ่น รู้จักบุคลากร ด้วยการสั่งการอย่างโปร่งใส ชัดเจน ทั้งแผนระยะสั้น แผนระยะยาว

I = Importance ให้ความสำคัญกับการกิจ การทำงานขององค์กร ความพร้อมของบุคลากร อัตรากำลังขององค์กร ความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาท้องถิ่น นโยบายการทำงาน กิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

G = Goal กำหนดเป้าหมาย การทำงาน อย่างมีสาเหตุ รู้ผลที่จะได้รับ สามารถจัดสรรงบประมาณได้ ทันต่อกำหนดระยะเวลา และความต้องการของประชาชน ฟังเสียงประชาชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นนั้น เช่น สถานศึกษา สถานีสาธารณสุข ขึ้นพื้นฐานในการดูแลสุขภาพของประชาชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

P = Participation สร้างการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาบทบาทการบริหารทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร เพื่อให้นโยบายแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย สร้าง

การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของท้องถิ่น เรียนรู้องค์กร สร้างความสัมพันธ์ของพนักงานในองค์กร จากการประชุมระหว่างองค์กรกับประชาชน

T = Transparency มีความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน มีการแถลง แสดงนโยบาย โครงการ กิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ ติดตาม และตรวจสอบได้ ให้มีการประเมินผลในการบริหารภายในองค์กร โดยภาคประชาชนร่วมประเมินผลงาน ร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมการบริหารต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าเป็นไปตามแผน โปร่งใสหรือไม่อย่างไร ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ คุณ และโทษ ของบทบาทการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกันมาก โดยเฉพาะการวางแผน (Planning) การสั่งงาน (Commanding) ด้านการควบคุม (Control) การประสานงาน (Coordination) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐ วัฒนพานิช** ได้วิจัยเรื่อง “การปรับพฤติกรรมมนุษย์ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ” พบว่าจุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคือ เริ่มจากการใช้ปัญญาเพื่อพัฒนา “ตนเอง” และเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนในโลกนี้เป็นผู้ที่ฝึกตนและพัฒนาตนได้ ให้เกิดปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนไปในทางบวกโดยในการจะนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาใช้จะต้องทำความเข้าใจในหลักดังกล่าวให้ดีและมีความเข้าใจในลักษณะของมนุษย์ในองค์กรศึกษาถึงระบบบริหาร การจัดรูปแบบขององค์กร สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรมาประกอบด้วยผู้บริหารขององค์กรจะต้องมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาใช้ในการบริหารงานในองค์กรได้อย่างมีระเบียบแบบแผน โดยอาศัยการสื่อสารภายในองค์กรที่ดีเป็นระบบ ตลอดจนการบริหารองค์กรโดยยึดหลักจริยธรรม และคุณธรรมอย่างมีเหตุมีผล เพื่อเกิดประโยชน์และเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนำพาองค์กรให้เจริญเติบโตไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรมสืบไป^๑

^๑ณัฐ วัฒนพานิช, “การปรับพฤติกรรมมนุษย์ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗”, วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต , สาขาวิชาการพัฒนารัพยากรมนุษย์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๑).

๑) ด้านการวางแผน พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า กำหนดให้คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมีการพบปะ กับประชาชน ท้องถิ่นเพื่อแถลงนโยบายและผลการดำเนินงานระยะ ๆ เช่นทุกสามเดือนหรือหกเดือนซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น นำระบบการบ ริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มาใช้ในการบ ริหารงานขององ ค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นโดยปรับปรุงระบบการบ ริหารงาน ที่เน้นผลลัพธ์จากการป ฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะมีขั้นตอนการ ทำงานที่ชัดเจน และมีการจัดทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารจะต้องจัดทำแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการบ ริหารท้องถิ่น เพื่อให้บริการที่จัดให้แก่ประชาชนมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงระบบการคลังท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานรายได้ที่เพียงพอ ในการป ฏิบัติหน้าที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ และ มีการใช้จ่ายเงินรายได้ อย่างคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่ง **เอดการ์ เดล (Edgar Dale)** เชื่อว่าประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรมจะทำให้เกิดการเรียนรู้แตกต่างกับประสบการณ์ที่เป็นนามธรรม โดยสามารถติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลความสำเร็จ ของโครงการได้ จากการดำเนินงานและใช้จ่ายงบประมาณด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา และ ค่าใช้จ่าย

ด้านการจัดการองค์กร พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดให้มีแผนผังองค์กร โครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้ปรากฏชัดเจนตามหลักการ ดูแลกำกับกฎระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บุคลากรปฏิบัติงานตรงตามเวลา ให้คำแนะนำแก่บุคลากรให้รู้จักธรรมเนียม กฎระเบียบ และวิธีการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรชนก ทองลาด** ได้วิจัยเรื่อง “อิทธิพลของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงานและการปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน ” ว่า การปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลทางตรงต่อการปฏิบัติงานมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ การบริหารด้วยมูทิตา อุเบกขา เมตตา^๒

ด้านการสั่งการ พบว่า อยู่ในระดับ มาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการแต่งตั้งบุคลากรตามกฎระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติงานตามเป้าหมาย พิจารณา

^๒พรชนก ทองลาด, “อิทธิพลของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงานและการปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน”, **วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต**, สาขาวิชารัฐศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐).

ติดต่อสื่อสารเพื่อการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร มีหนังสือนำไปสู่บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามที่ตนรับผิดชอบอยู่ พิจารณาผลงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถทำงานได้ตามเป้าหมายด้วยการให้รางวัล ประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งดาว จินดาเทวิน ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนารูปแบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดอุดรธานี” ว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยการวิเคราะห์ปัจจัยหลักและการสกัดปัจจัย พิจารณาค่าไอเคน มากกว่า ๑ ได้ ๗ ปัจจัยหลักและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มและแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐ .๐๕ และผลการประชุมผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับ อบต. ในจังหวัดอุดรธานี ได้ปัจจัยหลัก ๗ องค์ประกอบ ประกอบด้วยปัจจัยหลักเดิม ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ปัจจัยหลักที่ค้นพบอีก ๑ องค์ประกอบ คือ หลักกัลยาณมิตรและผลจากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการ ๒๔ อบต. โดยใช้ปัจจัยหลัก ๗ องค์ประกอบพบว่าโดยรวมแล้ว อบต. ในจังหวัดอุดรธานีมีการบริหารจัดการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อบต. สามารถบริหารจัดการด้านหลักความคุ้มค่าได้ในระดับค่อนข้างดี^๓ และ วาโร เฟิงส์วส์ตี และคณะ ได้วิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของประสิทธิภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน" ซึ่งได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้ว่า ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยภาพรวมมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนพบว่า องค์ประกอบด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องมีค่าอิทธิพลรวมสูงสุด^๔

ด้านการประสานงาน พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีเทคนิคการประสานงานกับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงลึก เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความตั้งใจ

^๓กิ่งดาว จินดาเทวิน, “การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดอุดรธานี ”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต* , สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ , (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ๒๕๕๒).

^๔วาโร เฟิงส์วส์ตี และคณะ, “การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของประสิทธิภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ”, *วารสารวิทยบริการ* , ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒ , (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๔๙): ๒๔.

ทำงาน มีประสบการณ์ในการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเอกสารที่มีรายละเอียดชัดเจน มีวิสัยทัศน์ในการแสดงภาวะผู้นำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกระบวนการทำงานตามลำดับขั้นตอนที่รวดเร็วและเป็นกันเอง รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย** ได้วิจัยเรื่อง “อิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำ วัฒนธรรมการทำงานในองค์กร และกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ” ว่าพฤติกรรมผู้นำสร้างความเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นการปรับตัว กิจกรรมการฝึกอบรม และกิจกรรมการพัฒนาของพนักงานมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยที่พฤติกรรมผู้นำสร้างความเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือกิจกรรมการฝึกอบรม วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นการปรับตัวและกิจกรรมการพัฒนาของพนักงาน ตามลำดับ และพฤติกรรมผู้นำที่ขาดภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงเชิงลบต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยที่วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นการมีส่วนร่วม วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นพันธกิจ และพฤติกรรมผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจโดยส่งผ่านกิจกรรมการฝึกอบรม และกิจกรรมการพัฒนาของพนักงาน และ พบว่าพฤติกรรมผู้นำสร้างความเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นการปรับตัว วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นการมีส่วนร่วม วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นพันธกิจ และพฤติกรรมผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมการทำงานในองค์กรเน้นพันธกิจ^๕

ด้านการควบคุม พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับดูแลบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามลำดับขั้น กำกับดูแลกฎระเบียบของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บุคลากรทุกคนอยู่ใน กรอบวินัย ประเมินผลการทำงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นาคม อีรสุวรรณจักร** ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์กรบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี ” ว่ารูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ผลการประเมินการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลจังหวัด

^๕เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย, “อิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำ วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรและกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ, **ปรัชญาคุณิบัณฑิต**, สาขารัฐประศาสนศาสตร์ (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์๕๕๖).

ราชบุรีพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วมและหลักความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ส่วนผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรีที่ได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วมและหลักความรับผิดชอบต่อ

๕.๒.๒ การบูรณาการ หลักสัปปุริสธรรม ในการ พัฒนabatบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนabatบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสัปปุริสธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า การพัฒนabatบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร พนักงาน ต้องมีการประเมินองค์กร รู้จักสภาพขององค์กร สามารถวางแผนการปฏิบัติงานของพนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และองค์กรต้องรู้ศักยภาพความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สมโพชน์ กวักหิรัญ ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม” พบว่า การวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ลดภาวะการด้อยประสิทธิภาพการบริหาร ลดความเสียหายการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จดีขึ้น ทำให้จัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า เกิดความเป็นธรรม ลดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนด้านสุขภาพและจิตใจ และเป็นการลดภาวะความเสี่ยงต่อโรคร้ายไข้เจ็บการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณะตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ลดภาวะ ความเสียหาย เสียเวลา ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเกิดประโยชน์ต่อประชาชน” ฅรรัฐ วัฒนพานิช ได้วิจัยเรื่อง “การปรับปรุงพฤติกรรมมนุษย์ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ” พบว่า จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคือ เริ่มจากการใช้ปัญญาเพื่อพัฒนา “ตนเอง ” มนุษย์ทุกคนในโลกนี้เป็นผู้ที่ฝึกตนและพัฒนาตนได้ ให้เกิดปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่มี

^๖ นาคม ธีรสุวรรณจักร, “รูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี ”, *ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต* , สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๔).

^๗ สมโพชน์ กวักหิรัญ, “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม ”, *วิทยานิพนธ์ศาสตรดุษฎีนิพนธ์* , สาขาพุทธศาสนาและปรัชญา , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

ความสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตน ตลอดจนการบริหารองค์กรโดยยึดหลักจริยธรรมและคุณธรรมอย่างมีเหตุมีผล^๕

ด้านการรู้จักเหตุ (ธัมมัญญตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารเข้าใจปัญหาของท้องถิ่น องค์กร บุคลากรของตนเอง มีการพัฒนาบทบาทของตนให้สอดคล้องกับแนวทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคโลกาภิวัตน์มีหลักการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องตามระเบียบวินัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมโพชน์ กวักหิรัญ** ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม ” ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำ รู้จักเหตุ รู้หลักการ รู้วิธีการ ในการดำเนินงาน^๖

ด้านการรู้จักผล (อัตถัญญตา) พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการชักนำบุคลากรให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คอยช่วยเหลือให้การสนับสนุนบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย พัฒนาระบบการทำงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตั้งอยู่ในทิศทาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมโพชน์ กวักหิรัญ** ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม” ผลการวิจัยพบว่า บูรณาการด้วยหลักสัปปุริสธรรม ข้อที่ว่าด้วย การรู้จักเหตุ การรู้จักผล การรู้จักตน และการรู้จักบุคคล ทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานได้ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น สามารถทำให้เกิดความเป็นธรรม ลดปัญหาความขัดแย้งลดภาวะความเสียหาย ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดผลดีขึ้น ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้จัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า เกิดความเป็นธรรม ลดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ด้านการรู้จักตน (อัตตัญญตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารรู้จักศักยภาพขององค์กร การมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถประสานงานและผูกมิตรกับทุกคนให้

^๕ ธีรรัฐ วัฒนพานิช, “การปรับพฤติกรรมมนุษย์ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗”, **วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต** . สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๑).

^๖ สมโพชน์ กวักหิรัญ, “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม ”, **วิทยานิพนธ์ศาสตรดุษฎีนิพนธ์** , สาขาพุทธศาสนาและปรัชญา , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

^๗ สมโพชน์ กวักหิรัญ, “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม ”, **วิทยานิพนธ์ศาสตร ดุษฎีนิพนธ์** , สาขาพุทธศาสนาและปรัชญา , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

การนำพองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นไปตามเจตนารมณ์ขององค์กรได้ พัฒนาบุคลากรโดยใช้ตนเองเป็นแบบอย่าง การปรับปรุงตนให้มีคุณธรรม สื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่รับผิดชอบงานของตนด้วยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รักษาผลประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปณณพงศ์ วงศ์ณาศรี** ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวการบริหารนิยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณะ ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ลดภาวะความเสียหาย เสียเวลา ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประชาชนได้รับความพึงพอใจ^{๑๑}

ด้านการรู้จักประมาณ (มัตตัญญูตา) พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีการพิจารณากระบวนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการชี้ให้เห็นข้อดีและข้อเสีย ความรู้ความสามารถของหน่วยงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรชนก ทองลาด** ได้วิจัยเรื่อง “อิทธิพลของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงานและการปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน ” โมเดลลิสเรล อิทธิพลขององค์ประกอบของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงาน พบว่า การปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานเซรามิกในภาคเหนือตอนบน ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลทางตรงต่อการปฏิบัติงานมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ การบริหารด้วยมุกิตา อุเบกขา เมตตา

ด้านการรู้จักเวลา (กาลัญญูตา) พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีความรอบรู้ในการวางแผน จัดทำนโยบาย กิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับโอกาสและความเหมาะสม ซึ่งอาจจะมีการขอความเห็นหรือขอประชามติจากประชาชน ให้ทุกคนได้มีโอกาสและมีส่วนร่วม ซึ่งผู้ที่ชำนาญในแต่ละท้องที่จะให้คำแนะนำได้ดีกว่าการศึกษาเอกสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นณันท์ สุริยมณ และคณะ** ได้วิจัยเรื่อง “คุณธรรมจริยธรรมที่มีผลต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ” ผลการวิจัยพบว่า จุดเด่นในการบริหารงานที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับรางวัลที่ ๑ ประเภทการบริหารจัดการที่ดีประจำปี ๒๕๕๗ ได้แก่ ' การบริหารจัดการ ส่วนหลักคุณธรรม องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกฎหมายอย่างเคร่งครัด สำหรับหลักความโปร่งใส องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งมีการเผยแพร่ 'ข้อมูลข่าวสาร รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีในทุก ๆ ทาง การสื่อสาร ส่วนหลักความรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลจะสอบถามความเห็นของประชาชนโดยผ่านประชาคม

^{๑๑}ปณณพงศ์ วงศ์ณาศรี “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวการบริหารนิยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา”, วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

หมู่บ้าน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการในแต่ละหมู่บ้านก่อน แล้วจึงนำมารวมกันเพื่อจัดลำดับตามความจำเป็นเร่งด่วนในภาพรวมอีกครั้ง และส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาท้องถิ่นจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ^{๑๒}

ด้านการรู้จักชุมชน (ปฐิธัญญา) พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจพื้นที่และชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น การเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมหรือมีบทบาทในการบำเพ็ญคุณประโยชน์แก่ศาสนาด้วยการทำบุญบริจาคทานเพื่อบำรุงวัดพัฒนาเสนาสนะในนามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักสัมมาปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ฐิติรัตน์ มีมาก** ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ” พบว่า สภาพการจัดการของสหกรณ์ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง ตัวแปรที่ใช้วัดสภาพการจัดการ ได้แก่ ขนาดของสหกรณ์ ความสามัคคี โดยปัจจัยที่บ่งชี้ประสิทธิภาพระดับองค์การพบว่า ปัจจัยที่บ่งชี้ประสิทธิภาพ ได้แก่ การวางแผน การจัดการ การควบคุมเงินทุน เครื่องมือและอุปกรณ์ บุคลากรที่ดำเนินงาน ขนาดของสหกรณ์ ความสามัคคี ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการต่อสหกรณ์ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพขององค์การอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ^{๑๓}

ด้านการรู้จักบุคคล (บุคคลัญญา) พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารรู้จักบุคลากร กำลังความสามารถ งบประมาณ แผนงาน กิจกรรมต่าง ๆ ตามโอกาสและเวลา สามารถแต่งตั้งบุคลากรให้ปฏิบัติงาน กิจกรรม ตามนโยบายแต่ละกิจกรรม ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย** ได้วิจัยเรื่อง “อิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำ วัฒนธรรมการทำงานในองค์การ และกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ” ว่า พฤติกรรมผู้นำสร้างความเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมการทำงานในองค์การเน้นการปรับตัว กิจกรรมการฝึกอบรม และ

^{๑๒} ญันท์ สุริยมณ และคณะ , “คุณธรรมจริยธรรมที่มีผลต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล”, **รายงานวิจัย**, (ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้” องค์การมหาชน, ๒๕๕๙), หน้า ๑๙๗.

^{๑๓} ฐิติรัตน์ มีมาก, “การจัดการที่มีประสิทธิภาพของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย **ดัชนีพันธบริหารธุรกิจ**, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๘).

กิจกรรมการพัฒนาของพนักงานมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยที่พฤติกรรมผู้นำสร้างความเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานมากที่สุด^{๑๔}

๕.๒.๓ องค์ความรู้

การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารขององค์กรปกครองท้องถิ่น โดยการเพิ่มการเรียนรู้ทันต่อสถานการณ์ ให้ความสำคัญกับการศึกษากฎเกณฑ์ความต้องการของประชาชน มีการกำหนดเป้าหมายการบริหารด้วยคำสั่งที่ชัดเจน สามารถสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และมีความโปร่งใส ตามองค์ความรู้ที่ได้ คือ “LIGPT. Model” ดังนี้ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

L = Learning การเรียนรู้ อธิบายได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเพิ่มการเรียนรู้ ๗ การค้นปัญหา/หาสาเหตุความต้องการขององค์กร /ท้องถิ่น และปัจจัยต่าง ๆ ในการวางแผน จัดความพร้อมขององค์กรเพื่อรองรับการช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพองค์กร และศักยภาพของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีเหตุในการใช้กฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง รู้จักผลและการให้โอกาส อย่างมีเหตุ มีเป้าหมาย รู้แนวทางผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และรู้จักท้องถิ่น รู้จักบุคลากร ด้วยการสั่งการอย่างโปร่งใส ชัดเจน ทั้งแผนระยะสั้น แผนระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมโพธิ กวกัทธิชัย ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยหลักสัปปุริสธรรม ” ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล^{๑๕} ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึงการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การบริหารจัดการบุคลากร ๒) งานด้านการศึกษา หมายถึงการดำเนินงานด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการส่งเสริมบุคลากร ทางการศึกษา ๓) งานด้านบริหารงบประมาณ หมายถึงการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การจัดทำงบประมาณการดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย และตรงกับปัญหาความต้องการของชุมชน ๔) งานด้านสาธารณสุข หมายถึงการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และการส่งเสริมสุขภาพ และ ๕) งานด้านการบริการสาธารณะ หมายถึงการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

I = Importance ให้ความสำคัญ อธิบายได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการกิจการงานขององค์กร ความพร้อมของบุคลากร อัตรากำลังขององค์กร ความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาท้องถิ่น นโยบายการทำงาน กิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กร

^{๑๔}เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย, “อิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำ วัฒนธรรมการทำงานในองค์กรและกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ”, **ปรัชญาดุสิตบัณฑิต**, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๒).

ปกครองส่วนท้องถิ่น ลดภาวะความเสียหาย เสียเวลา ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทำให้ การดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประชาชนได้รับความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กาญจนา คำจตุ** ได้วิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามหลักพุทธธรรมของผู้นำชุมชนในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ผู้นำชุมชน กรุงเทพมหานครรูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ได้แก่ การให้ความสำคัญ (Importance) โดยการให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีบทบาทในการชักนำชุมชน และร่วมกันค้นหาสาเหตุ ของปัญหา เพราะเป็นเจ้าของพื้นที่ รู้ปัญหาในชุมชนดี เพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาชุมชน และทุกคนใน ชุมชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา^{๑๕}

G = Goal กำหนดเป้าหมาย อภิปรายได้ว่า การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการทำงาน เข้าใจวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กรอย่างมีสาเหตุ รู้ผลที่จะได้รับ สามารถจัดสรรงบประมาณได้ ทันต่อกำหนดระยะเวลา และความต้องการของประชาชน พึงเสียงประชาชนในการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นนั้น เช่น สถานศึกษา สถานีสาธารณสุขขึ้น พื้นฐานในการดูแลสุขภาพของประชาชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ **รักษา สุตเส้นผม** ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจาย อำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ” พบว่า หลักพุทธธรรม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักธรรมที่นำมาใช้ให้เกิดความเจริญทั้ง ส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งเป็นการนำความเจริญมาสู่หมู่คณะ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อ ส่วนรวม การเคารพกฎกติกาของส่วนรวมซึ่งเป็นธรรมที่ใช้ในการปกครอง^{๑๖}

P= Participation สร้างการมีส่วนร่วม อภิปรายได้ว่า ในการแก้ปัญหาของท้องถิ่น สร้าง ความสัมพันธ์ของพนักงานในองค์กร จากการประชุมระหว่างองค์กรกับประชาชน เกิดความเป็นธรรมและ เกิดความสามัคคี ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดปัญหา ความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดผลสำเร็จดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็ ต้องพึงเสียงประชาชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นนั้น เช่น สถานศึกษา สถานีสาธารณสุขขึ้นพื้นฐานในการดูแลสุขภาพของประชาชน การอนุรักษ์

^{๑๕}กาญจนา คำจตุ, “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามหลักพุทธธรรมของผู้นำชุมชนในการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร ” , **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**(บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕

^{๑๖}รักษา สุตเส้นผม, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ” , **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**(บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ หวันหยี ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำชุมชน การมีผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการยอมรับโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ” พบว่า ต้องมีการสื่อสารทั้งสองทางโดยการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การชี้แจงและสร้างความเข้าใจ ^{๑๓๗} และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสนอ อัครมณฑา ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการตามหลักอภินิหารธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ให้เกิดการมีส่วนร่วมความสามัคคีเป็นทีม (Teamwork) และสามารถนำมาบูรณาการเข้ากับบริหารงานทั้งในด้านการบริหารจัดการบุคลากร (Staffing) การประสานงาน (Coordinating) และการจัดองค์กร (Organizing) โดยการร่วมแรงร่วมใจเป็นคณะแต่ละฝ่าย เป็นการผนึกกำลัง (Synergy) เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ๓) การนำหลักอภินิหารธรรมไปบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี เพื่อให้การทำงานเป็นระบบระเบียบ/คำสั่งสามารถนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์วางแผนยุทธศาสตร์การจัดองค์กรการบริหารบุคคล การสั่งการ การประสานงาน การตรวจสอบควบคุมและงบประมาณเข้าไปกำกับดูแลโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมทำงานเป็นทีมมีความสามัคคี เคารพผู้ใหญ่อาวุโส ไม่รู้ทั้งกฎเกณฑ์ระเบียบที่ถูกต้องชอบธรรม อารักขาประเพณีวัฒนธรรมจริยธรรมอันดีงามองค์กร มีประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างยั่งยืน^{๑๓๘}

T = Transparency มีความโปร่งใส อภิปรายได้ว่า บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน มีการแถลง แสดงนโยบาย โครงการ กิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ ติดตาม และตรวจสอบได้ ให้มีการประเมินผลในการบริหารภายในองค์กร โดยภาคประชาชนร่วมประเมินผลงาน ร่วมกันประเมินผล การปฏิบัติงานกิจกรรมการบริหารต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าเป็นไปตามแผน โปร่งใสหรือไม่อย่างไร ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ คุณ และโทษ ของบทบาทการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาคมนิธิสุวรรณจักร ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี ” ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ผลการประเมินการปฏิบัติงานขององค์การ

^{๑๓๗} มนูญ หวันหยี, “บทบาทผู้นำชุมชนการมีผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการยอมรับโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๐).

^{๑๓๘} เสนอ อัครมณฑา, “รูปแบบการบริหารจัดการตามหลักอภินิหารธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕

บริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรีพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก^{๑๙}

จากรูปแบบในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเพิ่มการเรียนรู้ทันต่อสถานการณ์ ให้ความสำคัญกับภารกิจศักยภาพบุคลากรความต้องการของประชาชน มีการกำหนดเป้าหมายการบริหารด้วยคำสั่งที่ชัดเจน สามารถสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และมีความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ยืนยันให้เห็นว่ารูปแบบที่ได้ในการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับความรู้เดิมในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ตามที่ Talcott Parsons นำเสนอแนวคิดเรื่องความจำเป็นทางหน้าที่ ๔ ประการคือ ๑) การปรับตัว (Adaptation) ระบบจำเป็นต้องปรับให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ อาทิ สิ่งแวดล้อมและความต้องการของสังคม ๒) การบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment) ระบบต้องกำหนดและตอบสนองต่อเป้าหมายหลัก ๓) การบูรณาการ(Integration) ระบบต้องกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และต้องจัดการกับความสัมพันธ์ของหน้าที่พื้นฐานอื่นๆ ๔) การดำรงรักษา (Latency/Pattern Maintenance) ระบบต้อง ดำรงรักษา พื้นฟู กระตุ้น สร้างและสนับสนุน แบบแผนทางวัฒนธรรม และองค์ประกอบสำคัญของระบบสังคม ประกอบด้วยผู้กระทำ (Actor) การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) สภาพแวดล้อม (Environment) ความพึงพอใจสูงสุด (Optimization of Gratification) และวัฒนธรรม (Culture)^{๒๐}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาบทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงกำหนดแนวทางการ พัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้หน่วยงานภาครัฐสามารถสนองตอบความต้องการของประชาชน ด้วยความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวแทนจากภาครัฐในการขอความร่วมมือจากประชาชน โดยหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนาบทบาทและหน้าที่การเข้าถึงประชาชนให้ได้ เพื่อลดช่องว่างและปัญหาระหว่างราษฎร์ รัฐ ตามตัวแบบ “LIGPT. Model” ที่ผู้วิจัยได้นำหลักธรรมมาบูรณาการ เพื่อพัฒนา บทบาทและหน้าที่ การบริหารงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คือ

^{๑๙} นาคม ชีรสวรรณจักร “รูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต , สาขาวิชาการพัฒนารัฐบาลนคร , (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๔).

^{๒๐} Talcott Parsons, อ้างใน พชรินทร์ สิริสุนทร, แนวคิด ทฤษฎี เทคนิค และการประยุกต์เพื่อพัฒนาสังคม , (กรุงเทพมหานครบริษัท วี.พี. (๑๙๙๑) จำกัด, ๒๕๕๖), หน้า ๑๙๕-๑๙๗.

ด้านการวางแผนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการวางแผนและแนวนโยบายอย่างมีเป้าหมาย มีผลในฐานะผู้ประสานนโยบายระหว่างประชาชนกับรัฐบาลกลาง ยึดถือกฎระเบียบในการบริหารงาน ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการบริหารงานขององค์การหาสาเหตุ รู้ความต้องการประชาชน ให้แผนและนโยบายที่นำไปปฏิบัติก่อหนุนและอำนวยความสะดวกประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด เพิ่มความพร้อมของบุคลากรโดยการอบรมเพิ่มความรู้ พร้อมกับติดตามประเมินผลนโยบาย แผนงาน แผนปฏิบัติการ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงานเข้าใจและเข้าถึงประชาชน

ด้านการจัดการ ผู้บริหารต้องรอบรู้กฎระเบียบ มีศักยภาพในการมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากรการประเมินผลงานอย่างเป็นธรรมกำหนดภารกิจชัดเจน โปร่งใสสร้างการมีส่วนร่วมในองค์กรให้มีความเป็นหนึ่งเดียวกันโดยการหมั่นประชุมเพื่อที่จะศึกษาปัญหาลดความผิดพลาดในการองค์กรและการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง ให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชน สามารถแก้ปัญหาความเป็นอยู่ระบบสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน น้ำประปา ไฟฟ้า การสื่อสาร การจัดการสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นได้

ด้านการสั่งการ การสั่งการของผู้บริหารภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ก่อให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมบุคลากรให้เกิดความสามัคคี ทำงานเพื่อประชาชน และเป็นการแสดงความรับผิดชอบ องค์กร ต่อประชาชน ในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม รับฟังความคิดเห็น เพื่อลดความซ้ำซ้อน มีเหตุผล รู้ข้อเท็จจริง ในการออกคำสั่ง เพื่อให้การดำเนินงานมีความลื่นไหลเป็นไปตามกำหนดการตามแผนงาน

ด้านการประสานงาน การทำงานร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานศึกษา สถานีนอามัยขึ้นพื้นฐาน องค์การปกครองส่วนจังหวัด รวมทั้งการประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และรู้กฎกติการัฐ ผู้บริหารร่วมกันจัดทำแผนงานและแนวทางการ ปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญกับภารกิจในการประสานงาน ตามนโยบายและแผนงาน กับหน่วยงานด้านต่าง ๆ อย่าง ต่อเนื่อง เช่น สถานศึกษา การสาธารณสุข รวมทั้งงานโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านการควบคุม การสั่งการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคลากร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงานในการตอบสนองความต้องการของประชาชน และแก้ปัญหาสาธารณะ ให้มีนโยบายการติดตามประเมินผลงานโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามแผนงาน อยู่ในกำหนดระยะเวลา มีคณะทำงานในการตรวจสอบกิจกรรมในโครงการต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติงานดังนี้

ด้านวางแผน การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการวางแผนนั้น ผู้บริหาร ระดับปฏิบัติการ และภาคประชาชน จะต้องร่วมคิดร่วมวางแผน ให้โอกาสประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นตรงความต้องการ และผู้นำในท้องถิ่นรู้จักชุมชนดี

ด้านการจัดการ การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการจัดการองค์กรนั้น ผู้บริหาร จะต้องร่วมคิดร่วมกันจัดองค์กรให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการองค์กรทั้งเรื่องบุคลากร การบริหารงาน ทั่วไป การสาธารณูปโภค การจัดการสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

ด้านการสั่งการ การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการสั่งงานนั้น เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความ โปร่งใสในการปฏิบัติงาน และป้องกันข้อผิดพลาดในการส่งงาน เพื่อให้ทุกคนรับฟังความคิดเห็นของผู้บริหาร และทราบแนวทางปฏิบัติกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อลดความผิดพลาด

ด้านการประสานงาน การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการประสานงานนั้น เพื่อให้เกิดการ ร่วมคิดร่วมทำของของทุกฝ่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชนได้นั้นจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชน เข้าถึง เข้าใจเจตนารมณ์และอุดมการณ์ ของการปกครองส่วนท้องถิ่น การประสานงานเป็นสร้างความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับหน่วยงานองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการควบคุม การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ด้านการควบคุม เป็นการติดตามความก้าวหน้า ของงานตามนโยบาย โครงการ แผนงานของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เช่น การติดตามปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างสุขลักษณะที่น่าอยู่ สิ่งแวดล้อมปลอดภัย ชยะไม่ล้นเมือง ทุกคนช่วยกันรณรงค์และหาทางป้องกัน ร่วมกันแก้ปัญหา การจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนทุกคนได้รับสิ่งที่ดีที่สุด

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาบทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครอง ส่วน ท้องถิ่น” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงวิชาการดังนี้

๑. ควรวิจัยเกี่ยวกับ “รูปแบบการพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน”

๒. ควรวิจัยเกี่ยวกับ “การพัฒนาแบบการ มีส่วนร่วม ของประชาชน ในการ ปกครองส่วน ท้องถิ่น”

๓. ควรวิจัยเกี่ยวกับ “การพัฒนาบทบาทการบริหารของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม หลักทศพิธราชธรรม”